

Informatienota

Datum : 5 april 2016
Van : Het college van burgemeester en wethouders
Bijlagen : 1. Aanrijtijden RAV 2015
Onderwerp : Rampenbestrijding
Zaak- / Docnummer : 16-21655/ Overig stuk intern 12736

KENNISNEMEN VAN:

De beantwoording van vragen ten aanzien van rampenbestrijding.

INLEIDING

In de Oordeels- en Besluitvormende raadsvergadering van 17 maart jl. zijn het regionaal risico profiel en het regionaal beleidsplan van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid besproken. Tijdens de behandeling van de stukken zijn er zorgen geuit aangaande de aanrijtijden van de Regionale Ambulance Voorziening (RAV). Middels dit voorstel wordt uw raad geïnformeerd over de aanrijtijden van de RAV en over de inzet bij een incident op de spoorbrug.

Aanrijtijden Regionale Ambulance Voorziening

Aangaande de aanrijtijden ambulancevoorziening, met als uitgangspunt dat 95% van de bevolking bij spoedgevallen tijdig moet kunnen worden bereikt, zijn in totaal 249 ambulanceritten (A1 meldingen) verzorgd in 2015. Bij 95,2% van de ritten (237) was de ambulance tijdig aanwezig. Het percentage is vergelijkbaar aan 2014 toen er 246 ritten zijn uitgevoerd waarbij de RAV in 95,9% van de meldingen tijdig aanwezig was.

Werkwijze RAV en post Rumpt

Op verzoek van de gemeente heeft dhr. M. Honigh, directeur van de RAV, gereageerd op de zorgen vanuit de gemeenteraad. Zijn antwoord luidt als volgt: De post Rumpt is begin januari 2016 in dienst genomen. Rumpt is een "opkomststandplaats", wat inhoudt dat de bemanningen zich bij aanvang van de dienst op de post Rumpt melden, en vervolgens vanuit Rumpt door de meldkamer weer verspreid worden over de regio, al naar gelang de actuele meldingen of aanvragen voor ambulancevervoer. Bij de spreiding van ambulances over de regio neemt de post Zaltbommel op dit moment dezelfde positie in als voor opening van de post Rumpt. In dit opzicht is er niets gewijzigd. Evenzo is de voorwaarde scheppende locatie in Waardenburg nog steeds in gebruik.

Het oostelijk deel van de gemeente Neerijnen wordt nog steeds aangereden vanuit Tiel. Ook dit blijft ongewijzigd. Gelet op het voorgaande is de verwachting dat door de nieuwe post Rumpt de aanrijtijden niet noemenswaardig veranderen. Om tot een goede beoordeling van de rijtijden te komen, moeten echter gegevens over een langere termijn worden bekeken. Aanrijtijden kunnen per maand sterk fluctueren. Hierbij spelen, naast de geografische locatie van de standplaatsen, meerdere factoren een rol. Momenteel is bijvoorbeeld sprake (geweest) van diverse wegwerkzaamheden bij de posten Rumpt, Geldermalsen en Zaltbommel. Deze zijn ook van invloed op de aanrijtijden.

Hiernaast is er de laatste twee jaar sprake van een landelijke, sterke groei van ambulanceritten. Dit geldt ook voor onze regio. Daarmee bereiken we langzamerhand de grens van onze maximale vervoerscapaciteit. De branche organisatie Ambulancezorg Nederland heeft inmiddels bij het ministerie van VWS / Nederlandse Zorgautoriteit de noodzaak van herijking

Informatienota

van ambulancecapaciteit aan de orde gesteld. Afgesproken is dat nog in 2016 deze herijking wordt uitgevoerd. Of dit in 2017 tot toekenning van extra capaciteit voor onze regio leidt moet echter nog blijken.

Ten aanzien van de voorwaarde scheppende locatie in Waardenburg geldt dat het denkbaar is dat deze op termijn in de praktijk minder gaat worden gebruikt. Indien uit een analyse van de aanrijtijden blijkt dat deze locatie voor de paraatheid niet langer van belang is, zal deze locatie worden gesloten. Dit is echter geen vooropgezet doel.

Incident op de spoorbrug

Naar aanleiding van eerdere vragen uit de gemeenteraad heeft dhr. R. Paaps, lid van het brandweer management, gereageerd op de zorgen vanuit de gemeenteraad:

Voorbereiding brandweer

In samenwerking met Prorail is door de brandweer het coördinatieplan Trein Incident Management (TIM) opgesteld. In dit coördinatieplan zijn 20 treinincident-scenario's uitgewerkt en voorbereid. Onderdeel van deze scenario's zijn 4 treinincident-scenario's met gevaarlijke stoffen. Ten behoeve van de spoorbrug zijn geen aanvullende bijzondere opschalingen voorbereid.

Risico's incident op de brug

Bereikbaarheid van het spoor voor hulpdiensten is, landelijk gezien, op veel plaatsen een knelpunt. Voor bruggen wordt vanuit Prorail gesteld dat een treinmachinist standaard door moet rijden naar land zolang als dit mogelijk is met de trein, te meer om bereikbaarheid van de trein beter mogelijk te maken bij een incident. Uiteraard valt hiermee niet te voorkomen dat een incident zich alsnog voor doet op de brug.

Aanvullend wordt de samenstelling van een trein met goederen zodanig opgebouwd dat brandbare vloeistoffen, brandbare gassen en brandbare goederen van elkaar gescheiden worden middels tenminste één wagon met niet brandbare producten. De directe omgeving van (de landhoofden van) de brug kent een lage bevolkingsdichtheid. De landhoofden van de brug liggen op enige afstand van de kernen (de rand van de kern van Zaltbommel en Waardenburg ligt op ca. 600 resp. 500 meter van de brug). Dit maakt dat op deze locatie voor scenario's met brandbare gassen of vloeistoffen de kans op dodelijke slachtoffers onder omwonenden vrijwel nihil is. Toxische stoffen kunnen een groter effectgebied hebben, maar ook daarvoor geldt dat de risico's het hoogste zijn in de directe omgeving van de incidentlocatie.

Kans op een incident conform Finagle's Law (alles wat fout kan gaan, gaat tegelijkertijd fout)

Het voorschotelen van een incident op de brug met een trein waarin alle zekerheden falen, zorgt vaak voor de vraag of dit dan ook kan gebeuren. Dit geldt ook voor het vraagstuk of er een treinincident denkbaar is op de brug met gevaarlijke stoffen, lekkage en brand. De kans hierop is zeer klein, maar niet geheel uit te sluiten. De kans op een explosie bij een tankstation is echter groter, waarmee al snel de vraag rijst: "hoe ver moet een hulpverleningsorganisatie georganiseerd en voorbereid zijn om alle mogelijke incidenten aan te kunnen?"

Als het dan toch fout gaat?

De brandweer is primair ingericht op het inzetten op incidenten die veel voor kunnen komen, zoals woningbranden, (ketting)botsingen en natuurbranden.

Aanvullend is de brandweer in staat om incidenten die minder frequent voorkomen te bestrijden, zoals industriebranden, gevaarlijke stoffen incidenten over de weg, waterongevallen en in beginsel ook spoorincidenten (mits het spoor bereikbaar is en beschikt over een bluswatervoorziening). Hiervoor zijn aanvullende middelen beschikbaar, hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld blusboten. Verder treedt het regionaal crisisplan en overige

Informatienota

planvorming in werking waarbij een samenwerking met o.a. Defensie mogelijk is. Deze planvorming biedt mogelijkheden voor bestrijding van incidenten over het water of door de lucht.

De brandweer zal zich altijd inspannen om een dergelijke calamiteit te bestrijden, het is echter belangrijk te beseffen dat de omstandigheden niet altijd dusdanig zijn dat escalatie voorkomen kan worden. Het daadwerkelijk vormgeven van een brandweerorganisatie die ook maximaal is voorbereid op de incidenten waarbij de kans op een dergelijk incident grenst aan het onwaarschijnlijke, maar niet onmogelijke, is dusdanig kostbaar dat een onbetaalbare brandweerorganisatie zou ontstaan

KERNBOODSCHAP

In 2015 was de ambulance bij 95,2% van de ritten (237) tijdig aanwezig. Het percentage is vergelijkbaar aan 2014 toen er 246 ritten zijn uitgevoerd waarbij de RAV in 95,9% van de meldingen tijdig aanwezig was.

De brandweer is in staat om incidenten die minder frequent voorkomen, zoals spoorincidenten, te bestrijden, mits het spoor bereikbaar is en beschikt over een bluswatervoorziening. De brandweer zal zich altijd inspannen om een dergelijke calamiteit te bestrijden, het is echter belangrijk te beseffen dat de omstandigheden niet altijd dusdanig zijn dat escalatie voorkomen kan worden. Het daadwerkelijk vormgeven van een brandweerorganisatie die ook maximaal is voorbereid op de incidenten waarbij de kans op een dergelijk incident grenst aan het onwaarschijnlijke, maar niet onmogelijke, is dusdanig kostbaar dat een onbetaalbare brandweerorganisatie zou ontstaan.

CONSEQUENTIES

Niet van toepassing.

COMMUNICATIE

De burgemeester heeft toegezegd de zorg ten aanzien van de aanrijtijden binnen de Veiligheidsregio aan te kaarten. Vanuit het college is een brief verstuurd naar de Veiligheidsregio.

VERVOLG

Het onderwerp risicocommunicatie wordt intern besproken en waar nodig geïntegreerd in bestaand beleid zoals communicatie beleid.

De aanrijtijden van de RAV worden structureel gemonitord.